

Нови правила за отговорността на представители и съдружници/акционери за публични задължения на юридически лица

Брой 3
Август 2017 г.

За информация

Юлияна Матеева
Съдружник
Правни консултантски услуги
Тел.: +359 2 9697 600
Факс: +359 2 9697 878
jmateeva@kpmg.com

Емил Евтимов
Старши мениджър,
Правни консултантски услуги
Тел.: +359 2 9697 600
Факс: +359 2 9697 878
eevtimov@kpmg.com

Нови правила относно отговорността на третите лица (съдружник/акционер, управител, член на орган на управление, прокурист, търговски представител, търговски пълномощник) за данъчни и осигурителни задължения на юридически лица, предвидени в чл. 19 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), бяха въведени със Закон за изменение и допълнение на ДОПК, обнародван в „Държавен вестник“ на 4 август 2017 г.

Приети са също измененията относно:

- обмена и разкриването на данъчно-осигурителна и финансова информация и информация за наличие и липса на задължения
- поверителност на информацията и защита на личните данни
- неизпълнението на задълженията за предоставяне на отчети по държави
- нови правила относно събирането на публични вземания и международното сътрудничество.

Вижте по-долу анализ на новите правила за отговорността на трети лица за данъчни и осигурителни задължения на задължено юридическо лице, които влизат в сила от 4 август 2017 г.

Новите разпоредби съдържат неясноти и поставят редица въпроси, които тепърва ще трябва да намерят отговор в административната и съдебна практика.

В този брой:

[Отговорност за действия на представители на юридически лица](#)

[Отговорност на съдружници, акционери и скрити съучастници](#)

Отговорност за действия на представителите на юридически лица

В досегашната уредба беше предвидена отговорност само за управителни органи и представители на търговски дружества (прокурист, търговски представител, търговски пълномощник) за задължения за данъци и осигурителни вноски на юридическото лице. С измененията се предвижда отговорност за публични задължения и на съдружници и акционери.

Представителите на юридически лица продължават да носят отговорност в случаите, когато са укрили факти и обстоятелства от органите по приходите, при положение че са били длъжни да ги обявят. Те отговарят и когато недобросъвестно са извършили действия, довели до намаляване на имуществото на юридическото лице, съответно до непогасяване на данъчни и осигурителни задължения.

Новите положения са свързани с разширяването на кръга на отговорните лица. Предвидено е, че за прокурист се счита и всяко лице, което е упълномощено да упражнява правомощия на управителя. За търговски пълномощник се смята и пълномощник, който макар да отговаря на условия, предвидени в Търговския закон относно търговските пълномощници, не получава възнаграждение. На търговски пълномощник се приравняват и лицата, които са действали без представителна власт, при положение че търговецът не се е противопоставил на действията им.

Разширява се и кръгът от действия, които водят до ангажиране отговорността на представителите на търговски дружества - добавени са отчуждаване на предприятието на юридическото лице и обременяване с тежести на имущество на данъчнозадълженото юридическо лице с цел обезпечаване на чужд дълг, при положение че това имущество бъде осребрено в полза на обезпечения кредитор.

Отговорност за увреждащи действия вече носят и мажоритарни съдружници или акционери, когато увреждащите действия са извършени в изпълнение на тяхно решение. Отговорност не носят негласувалите съдружници/акционери и тези, които са гласували против съответното решение. От разпоредбата не става ясно и може да се повдигне спор дали управителите/пълномощниците ще носят отговорност, ако са сключили сделка на база на решение за извършване на увреждащи действия, взето от мажоритарни съдружници или акционери.

Отговорността на представителите и мажоритарните съдружници/акционери е ограничена до размера на направените плащания, съответно до размера, с който е намалено имуществото на юридическото лице.

Отговорност на съдружници, акционери и скрити съучастници

Освен в случаите на увреждащи действия, извършени по решение на мажоритарни съдружници или акционери, посочени по-горе, новите положения в ДОПК регламентират и други хипотези, в които тези лица носят отговорност за публични задължения на юридически лица.

Предвижда се отговорност за непогасените задължения за данъци и осигурителни вноски за съдружници/акционери, притежаващи мажоритарен дял, които недобросъвестно

Нови правила за отговорността на представители и съдружници/акционери за публични задължения на юридически лица прехвърлят притежаваните от тях дялове/акции по начин, че да престанат да бъдат мажоритарни съдружници/акционери.

Допълнително условие е съответните лица да са имали качеството съдружник/акционер към деня на възникване на публичните задължения. Недобросъвестност е налице, когато съдружникът/акционерът е знаел, че дружеството е свръхзадлъжняло или неплатежоспособно и разпореждането е извършено преди обявяването на несъстоятелност или отхвърлянето на искането за обявяване в несъстоятелност. Недобросъвестността се предполага и в случаите на разпореждане с дялове/акции, извършено след образуването на производство за контрол върху спазването на данъчното и/или осигурителното законодателство по реда на ДОПК.

Предвижда се и отговорност за миноритарни съдружници/акционери, ако те едновременно или последователно за период не по-дълъг от три месеца недобросъвестно прехвърлят дялове/акции, чиято обща сума формира мажоритарен дял. Изрично е посочено, че разпоредбата не се прилага за миноритарни акционери в публични акционерни дружества.

Отговорността на съдружниците/акционерите е пропорционална на прехвърленото капиталово участие.

В новите разпоредби не се прави разлика между съдружници/акционери – физически лица и такива, които са юридически лица. Последното означава, че юридическите лица, които са съдружници/акционери, могат да бъдат привлечени да отговарят за задължения на юридическите лица, в които имат участие. Това пък поставя въпроса дали представителите на отговорните съдружници/акционери – юридически лица, носят отговорност, или тази отговорност се носи само от дружествата.

Съдружниците/акционерите, които са се облагодетелствали от скрито разпределение на печалба, отговарят за неплатените задължения за данъци и осигурителни вноски на юридическото лице, възникнали в период, в който те са притежавали това качество. Отговорността е ограничена до размера на полученото, освен ако скритото разпределение е декларирано.

Предвидена е и отговорност в случаите на т. нар. „скрито съучастие“ – лицата, действали в скрито съучастие, отговарят солидарно с неплатежоспособното юридическо лице за неплатените задължения за данъци и осигурителни вноски.

kpmg.com/bg

[Прекратяване на регистрация](#) | [Поверителност](#) | [Правни условия](#)

КПМГ България ООД, бул. „България“ 45/А, 1404 София, България.

© 2017 КПМГ България ООД, българско дружество с ограничена отговорност и фирма-членка на КПМГ мрежата от независими фирми-членки, асоциирани с КПМГ Интернешънъл Кооператив („КПМГ Интернешънъл“), швейцарско юридическо лице. Всички права запазени.